

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus IX. De Conjugio Servorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

futuro & per li consummatum non intelligitur hic consummatio quæ sit per copulam carnalem, sed dicitur sit per consensum expressum per verba de præcepto scripsi

QUÆRES 2. An propter lepram vel aliam per gravem & contagiosum morbum conjux sanus & virgo proso sit separandus quoad thorum & habitationem, ut non teneatur reddere debitum sive ansa pueri ficiens causa divortii. Rationem dubitandi monit Alexander III. in cap. pervenit. & cap. quoniam, servat rationem assignat, quod juxta doctrinam Ch. Matth. 5. Uxorem etiam quoad thorum dimittit rim nemini hiceat, nisi ex causâ fornicationis, scilicet adulterii; quâ non obstante. Resp. Juxta Concil. Tr. sess 24. c. 8. lepram esse causam sufficientem divortiationem Pontificis in allegatis cap.. salvare poteris dixeris, unam esse causam divortii; quæ ex ipsa conjugii naturâ oriatur, scilicet fornicationem, hoc conjugali & substantiæ matrimonii immediate contraria, plures autem esse causas quæ non ex naturâ conjugii, sed aliunde oriuntur, causam tamen coi-juges divortiandi præbent.

QUÆRES 3. An ergo leprosi matrimonium contrahere possint? Respondet Papa affirmat, vè, si reperiant, qui eis nubere velint.

TITULUS IX.

De

Conjugio Servorum.

QUÆRES 1. Quale impedimentum hoc tuto explicetur? Respond. Agi hoc tit. Conditione servili, id est, si unus comprehendit non liber sed in servitute fuerit; quod maximè usui matrimonii repugnat, non est autem hi

igitur hic sermo, de servis adscriptitiis & originariis, sic dictis quia glebae vel fundo excolendo perpetuo ad scribuntur, tales enim homines re ipsa liberi sunt vel alii per Text. cap. 2. de Iudeis; adeoque matrimonium libere & valide cum quacunque personâ aliunde non impeditâ contrahere possunt; sed loquimur de mancipiis & servis propriè dictis, quales apud Christianos sunt Turcæ aliique infideles bello capti. de hac servitute propriè dicta.

QUÆRES 2. An & quando matrimonium dirimat. resp. Eo casu matrimonium dirimit quo contrahentium unus liber est, & alterum servum esse ignorat prout statuitur, cap. proposuit, & cap. fin. b. t.; & can. si quis ingenuus 6. 29. q. 2. Ratio autem cur ob conditionis servilis potius quam alterius qualitatis errorem irritetur matrimonium est quia servitus, et si non tollat omnino consensum, valde tamen præjudicat bonis matrimonii, imprimis quidè bonis sacramenti, & individuæ societati conjugum, cum servus ad partes remotas à Domino in perpetuum mitti, immo & vendi possit; dein bono fidei conjugalis, quia debitum non liberè sed quatenus servitia Domino præstanta permittunt, reddere potest, & denique bono proli, quam ervi educare non possunt, hoc ipso quod non sibi, sed dominis cuncta acquirant; Dixi tamen, si servum esse ignoraverit; si enim conditionem servilem sciret & tamen contraheret matrimonium haud dubiè valeret, quia sola ratio matrimonium irritandi, est error, qui tali casu non adest; quæ diximus de talium matrimoniorum valore, intelligenda sunt de luce Canonico quod nullam fecit differentiam inter liberos & servos, cum teste Apostolo in Christo Jesu nec servus

Ec 5

sit

sit nec liber, ac proinde nullus ab ecclesiæ sacramen-
tis sit removendus; de Iure autem Civili, inter
servos non censetur Conjugium seu matrimonium
sed contubernium tantum, eo quod Conjugium
Civili inter solos cives Romanos contrahatur, sed
autem Iure Civitatis non gaudeant.

QUÆRES 3. An servorum matrimonio-
sint valida insciis dominis contracta? Ratio dubi-
tandi est, quod servi insciis dominis prohibeantur co-
dinari, aut si ordinati fuerint, deponi & restitui, se-
cundum de serv. non ordin. quo non obstante. Respond.
Orum matrimonia jure nec prohibita, nec irrita-
licet fiant dominis insciis aut etiam invitatis cap. 1.
Ratio est, quia matrimonium jure divino con-
cessum est homini in remedium concupiscentiarum,
ob bonum publicum, scilicet ad propagationem hu-
mani generis & evitanda scelera carnis, quod
illis a dominis auferri non potest, ad rationem
contrarium. Respond. Negando paritatem, quod
facros ordines suscipiens pro toto tempore vita su-
a Deo & Ecclesiæ mancipatur, adeoque servitii de-
mino exhibendis perpetuò impeditur, non ita
contrahens matrimonium qui tam ante quam per
contractum ad obsequia domino præstanda perpe-
tuò obligatur.

TITULUS X.

De
Natis ex libero ventre.

QUÆRES 1. Quinam pro servis aut libe-
rabitur habendi sint? Respond. Pro hoc dignoscendu-
seque